

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/100/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112202336
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6112202336.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci v právnej veci navrhovateľa : EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom 851 01 Bratislava, Údernícka 5, IČO : 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom 851 01 Bratislava, Údernícka 5, IČO : 36 613 843, proti odporkyni : C. H., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. F., X. G. XX, za účasti vedľajších účastníkov na strane odporkyne : v 1.rade : Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom 080 05 Prešov, Važecká 16, IČO: 42176 778, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, so sídlom Advokátska kancelária 091 01 Stropkov, Námestie SNP 7, v 2. rade : OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom 040 13 Košice, Sofijská 13, IČO : 42 247 268, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom 040 13 Košice, Budapeštianska 8, o zaplata 989,93 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 03.12.2012 proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica číslo konania 10Ro/27/2012-78 zo dňa 12.10.2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výrokoch o trovách konania vedľajších účastníkov v 1. a v 2. rade na strane odporkyne **m e n í t a k**, že navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom 080 05 Prešov, Važecká 16, IČO: 42176 778 trovy konania v sume 47,26 eur, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka č. účtu : XXXXXXXXXXX/XXXX, VS : XXXXXXXX, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom 040 13 Košice, Sofijská 13, IČO : 42 247 268 náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie nedotknuté.

Žiadny z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením zrušil platobný rozkaz č.k. 10Ro/27/2012-55 zo dňa 12.06.2012 a konanie zastavil podľa ustanovenia § 174 ods. 5 O.s.p. v dôsledku späťvzatia návrhu v celom rozsahu po vydaní platobného rozkazu v lehote na podanie odporu a rozhodol o trovách zastaveného konania tak, že odporkyni nepriznal právo na náhradu trov konania a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajším účastníkom na strane odporkyne trovy konania a to vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade trovy právneho zastúpenia v sume 141,79 eur a vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade trovy právneho zastúpenia v sume 118,16 eur na účet splnomocnených právnych zástupcov, s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Súčasne súd rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi podľa ustanovenia § 11 ods. 3 vety prvej zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti výroku uznesenia o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania vedľajším účastníkom v 1. aj v 2. rade na strane odporkyne podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť samo z podstaty svojej existencie schopné poskytovať právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Poukázal pritom na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov z obsahu ktorých vyplýva záver, že spotrebiteľské združenie musí byť spôsobilé poskytnúť kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi, pretože ide o oblasť, v ktorej by sa mal vedľajší účastník vyznať. Navrhovateľ má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu. Tým, že sa dáva spotrebiteľské združenie v konaniach pred súdmi zastupovať, dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a navodzuje tak dojem, že účelom vstupu do konania nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Trovy vedľajšieho účastníka preto nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo možno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa podľa ustanovenia § 150 O.s.p. Nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Podobný záver prijali viaceré všeobecné súdy, tento záver vyplynul aj z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/2003. Navrhovateľ v závere odvolania zhrnul, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní považuje za nadbytočné, účelové a nehospodárne a navrhuje preto odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi odvolací súd náhradu trov konania neprizná. Pre prípad úspechu si uplatnil a vyčíslil trovy odvolacieho konania.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril vedľajší účastník na strane navrhovateľky v 1. rade a uviedol, že s argumentáciou uvedenou v odvolaní nesúhlasí. Aplikácia ustanovenia § 150 O.s.p. na danú vec je nenáležitá. Nemožno mať žiadne ilúzie o ušľachtilých pohnútkach navrhovateľa k späťvzatiu žaloby. Navrhovateľ veľmi pragmaticky, v snahe nenavyšovať vo svoj neprospech trovy konania a zachrániť podstatnú časť zaplateného súdneho poplatku vzal návrh späť. Správanie navrhovateľa v spore, ale aj okolnosti, za ktorých navrhovateľ uplatnil premlčanú pohľadávku, nedávajú predpoklad pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. Vedľajší účastník uviedol, že môže preukázať, že v množstve súdnych sporov pôsobil už jeho vstup do konania pre navrhovateľa odradzujúco, uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatneného nároku, čo malo za následok následné späťvzatie návrhu. Ukazuje sa tak, že už samotný vstup združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa je dostatočne účinným prostriedkom ako zabrániť dodávateľom porušovať spotrebiteľské práva. Súd pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdného dvora EÚ a v súlade s ustálenou praxou a právnou teóriou. Následne vedľajší účastník v 1. rade vo vyjadrení citoval a poukázal na závery viacerých judikátov Súdného dvora EÚ, citoval príslušné články Zmluvy o fungovaní EÚ, rozsiahlo citoval z rozhodnutí ÚS SR, ako aj z množstva rozhodnutí okresných a krajských súdov, podporujúcich jeho záver. Navrhuje potom, s poukazom na všetky citované rozhodnutia a svoju argumentáciu, uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť a pre prípad úspechu si vyčíslil a uplatnil aj trovy odvolacieho konania.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, je vo výroku tohto uznesenia uvedené.

V prípade zastavenia konania, pokiaľ ide o rozhodovanie súdu o náhrade trov konania, v zásade platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Procesná norma však pamätá i na prípady, keď bolo konanie zastavené v dôsledku procesných úkonov niektorého z účastníkov konania a je mu možné pričítať procesnú vinu za zastavenie konania, pričom vzhľadom na konkrétne okolnosti je zrejmé, že by bolo v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti súdneho konania zaťažiť tohto účastníka povinnosťou nahradiť trovy, ktoré vznikli do zastavenia konania.

Trovy konania sú, okrem iného, aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát a náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu (§ 137 O.s.p. v znení účinnom od 01.01.2013).

Úvaha súdu ohľadom náhrady trov účastníkov konania sa - vzhľadom na pomerne flexibilnú procesnú úpravu náhrady trov konania obsiahnutú v O.s.p., s ohľadom na jednotlivé procesné situácie a správanie samotných účastníkov konania, ktoré môžu nastať do momentu, kedy súd o trovách konania rozhoduje - nevyhnutne vždy odvíja od okolností vyplývajúcich z konkrétnej právnej veci a pri zohľadnení všetkých relevantných skutočností, ktoré súd vezme pri rozhodovaní o náhrade trov konania do úvahy. Ohľadom úvahy súdu pri rozhodovaní o náhrade trov zastaveného konania však je nevyhnutné aj dôsledne skúmať účelnosť vynaloženia a dôvodnosť uplatnenia trov, ktorých náhrada sa má priznať. Nie všetky trovy konania aj procesne úspešného účastníka možno mať za účelne vynaložené na bránenie či uplatňovanie práva. Nemožno preto nikdy konštatovať a paušalizovať, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorým je záujmové združenie založené za účelom ochrany práv spotrebiteľa, by za každých okolností v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu navrhovateľom vznikol nárok na náhradu trov zastaveného konania.

V konkrétnom prípade ihneď po začatí konania - s ohľadom na predmet konania - spor vyplývajúci zo spotrebiteľského vzťahu a vzhľadom na postavenie odporkyne, ako spotrebiteľky - ohlásilo svoj vstup do konania na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom 080 05 Prešov, Važecká 16, IČO: 42176 778, a to procesným podaním zo dňa 24.02.2012, doručeným okresnému súdu dňa 29.02.2012. Následne procesným podaním datovaným dňa 02.05.2012, doručeným súdu dňa 07.05.2012, ohlásilo svoj vstup do konania aj Spotrebiteľské združenie OSA so sídlom v Bratislave, v zastúpení HKP Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave. Súd mal preukázané, že ide o právnické osoby založené za účelom ochrany spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom vstup tohto subjektu do konania umožňuje ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz č.k. 10Ro/27/2012-55 zo dňa 12.06.2012, voči ktorému podali včas odpor s odôvodnením obaja vedľajší účastníci na strane odporkyne (vedľajší účastník v 2. rade dňa 04.07.2012 a vedľajší účastník v 1. rade dňa 09.07.2012), pričom obaja vzniesli voči uplatnenému nároku navrhovateľa námietku premlčania. Následne navrhovateľ procesným podaním datovaným dňa 10.07.2012 vzal svoj návrh voči odporkyňi späť v celom rozsahu a žiadal konanie zastaviť. Súd uznesením č.k. 10Ro/27/2012-78 zo dňa 12.10.2012 platobný rozkaz zrušil podľa ustanovenia § 174 ods. 5 O.s.p., ako zákonný dôsledok späťvzatia návrhu v štádiu po vydaní platobného rozkazu, avšak ešte v lehote podľa § 172 ods. 1 O.s.p., a konanie zastavil.

Konštatovanie časového sledu procesných úkonov jednotlivých účastníkov a súdu nasvedčuje záveru, že až v dôsledku procesného vyjadrenia a vznesenej námietky premlčania vedľajších účastníkov na strane odporkyne nasledovala procesná reakcia navrhovateľa na možný procesný neúspech - a to späťvzatie návrhu v celom rozsahu, a táto skutočnosť je potom zásadná aj z hľadiska rozhodovania súdu o náhrade trov zastaveného konania. Za účelne vynaložené trovy konania však možno považovať len trovy vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom 080 05 Prešov, Važecká 16, IČO: 42176 778, ako vedľajšieho účastníka v 1. rade na strane odporkyne, pretože je zrejme, že už tento vedľajší účastník plnohodnotne a kvalifikovane zabezpečoval zákonom sledovaný účel a zmysel účasti vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa - a to zabezpečenie účinnej ochrany záujmov a práv spotrebiteľa v konaní. Všetky úkony, ktoré tento vedľajší účastník vykonal - a to vrátane účinne podaného odporu a vznesenej námietky premlčania - zabezpečili v konečnom dôsledku pre spotrebiteľku - odporkyňu priaznivý procesný výsledok. Úkony, ako aj samotnú účasť ďalšieho, už v poradí druhého vedľajšieho účastníka, ktorý by mal hájiť záujmy a práva toho istého účastníka - spotrebiteľa, už nemožno hodnotiť ako potrebné a nevyhnutné. Pokiaľ je tak zrejme, že pôsobenie vedľajšieho účastníka v druhom rade v danom konkrétnom konaní už nebolo účelné a ani efektívne, neprináleží mu preto ani právo na náhradu trov konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia. Odvolací súd preto pokiaľ ide o trovy vedľajšieho účastníka v 2. rade na strane odporkyne výrok odvolaním napadnutého uznesenia podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, že mu právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko ich nemožno považovať za účelné.

Vzhľadom na konštatované procesné úkony tak navrhovateľa, ako aj vedľajšieho účastníka v 1. rade na strane odporkyne je však zrejme, že pôsobenie tohto vedľajšieho účastníka v danom konkrétnom konaní bolo účelné a efektívne, jeho procesné úkony mali zásadný vplyv na ďalší priebeh konania a

preto mu prináleží právo na náhradu trov konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia. Odvolací súd poznamenáva, že uložiť povinnosť navrhovateľovi znášať trovy konania vedľajšieho účastníka považuje za súladné aj so všeobecnou zásadou spravodlivosti súdneho konania, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľa vznikli reálne a účelne vynaložené náklady a jednak je to možné chápať aj ako prevenciu pred konaním navrhovateľa, ktorý by zneužíval nízke právne vedomie spotrebiteľov a od počiatku sa spoliehal na právnu negramotnosť spotrebiteľov tým, že skupuje premlčané pohľadávky a následne ich uplatňuje na súde, spoliehajúc sa, že spotrebiteľia nevedia o možnosti vzniesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť.

Navrhovateľ argumentuje, že zo samotnej podstaty, predmetu činnosti a účelu, za ktorým bolo občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľa založené (spotrebiteľského združenia) by malo vyplývať, že je (malo by byť) spôsobilé poskytovať kvalifikovanú právnu pomoc špecifickému subjektu zmluvného vzťahu na ochranu a hájenie práv ktorého bolo založené (spotrebiteľa), pretože ide o oblasť, v ktorej by sa malo združenie vyznať a niet preto dôvodu dať sa zastupovať advokátom. Tento záver nie je udržateľný a je v priamom rozpore nielen s čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, s ustanoveniami § 18, § 24, § 25 ods. 1 O.s.p., § 93 ods. 4 O.s.p. a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ale aj v rozpore so základnými a nosnými zásadami súdneho konania - práva každého na účinnú súdnu ochranu a zásadu rovnosti účastníkov konania. Pokiaľ určité právo je priznané „každému“, respektíve v užšom ponímaní „každému účastníkovi konania“, prináleží takémuto subjektu bez ohľadu na jeho právny status fyzickej či právnickej osoby, a v prípade právnickej osoby bez ohľadu na predmet jej činnosti a účel založenia. V občianskom súdnom konaní majú všetci účastníci rovnaké postavenie (§ 18 O.s.p.) a v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania (§ 19 ods. 4 O.s.p.). Prípadné obmedzenia určitého práva musia vyplývať len zo zákona a z platnej právnej úpravy a výlučne v ich intenciách. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by vedľajší účastník nemal právo dať sa v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. Vstup týchto subjektov do konania má za cieľ zabezpečiť širšiu ochranu osobám, ktoré sú alebo môžu byť v znevýhodnenom postavení (napr. spotrebiteľia, osoby diskriminované z rôznych dôvodov). Účelnosť pôsobenia vedľajšieho účastníka v konaní a efektívnosť jeho procesných úkonov však nie je možné hodnotiť paušálne, ale je nutné posudzovať ich vždy konkrétne, zohľadniac pritom aj iné, súdu z jeho rozhodovacej činnosti známe skutočnosti a okolnosti, ktoré musia mať vplyv aj na úvahu súdu ohľadom náhrady trov konania.

Z uvedeného dôvodu potom odvolací súd podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil uznesenie prvostupňového súdu aj v odvolaní napadnutom výroku ohľadom náhrady trov konania vedľajšieho účastníka v 1. rade a podľa ustanovenia § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p., po konštatovaní procesného zavinenia navrhovateľa na zastavení konania, mu uložil povinnosť nahradiť trovy vedľajšieho účastníka v 1. rade na strane odporkyne, keďže si trovy konania riadne a včas uplatnil a vyčíslil. Vedľajšiemu účastníkovi prináleží náhrada za dva úkony právnej služby a to za prevzatie a prípravu zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/ Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“) a za procesné podanie- odpor vrátane vzniesenia námietky premlčania zo dňa 09.07.2012 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky) pri hodnote jedného úkonu právnej služby podľa § 10 ods. 2 vyhlášky vo výške 51,45 eur x 2 a k týmto úkonom prináležiace režijné paušály 2 x 7,63 eur, spolu odmena v sume 118,16 eur, ku ktorej mu prináleží aj sadzba 20% DPH v sume 23,63 eur, keďže právny zástupca vedľajšieho účastníka hodnoverne preukázal, že je evidovaný ako platca DPH od 01.02.2005, spolu tak vznikol vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 141,79 eur. Odvolací súd však v konkrétnom prípade zohľadnil, že ide o drobný spor, kde predmetom konania je nárok na zaplatenie istiny v sume 989,93 eur. Je tak daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., umožňujúceho súdu využiť v drobných sporoch moderačné oprávnenie a trovy konania znížiť. Odvolací súd tak vzhľadom na hodnotu predmetu sporu, ako aj v určitom smere rutinné, šablónovito uskutočniteľné a vo viacerých prípadoch sa opakujúce úkony a procesné vyjadrenia vo viacerých konaniach, týkajúce sa viacerých spotrebiteľov, avšak za rovnakých skutkových a právnych okolností, považoval za spravodlivé a primerané priznať právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka v 1. rade trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 1/3 trov konania, teda v sume 47,26 eur, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka v 1. rade s poukazom na ustanovenie § 149 ods. 1 O.s.p. na účet špecifikovaný vo výroku tohto uznesenia, v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

Vo zvyšnej, odvolaním nenapadnutej časti, zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo, pretože tak navrhovateľ, ako aj vedľajší účastník v 1. rade mali v odvolacom konaní úspech len čiastočný. Odvolací súd už len pre úplnosť poznamenáva, že okrem toho trovy vedľajšieho účastníka v 1. rade v odvolacom konaní ani nemožno považovať za účelné alebo nevyhnutné, nakoľko z obsahu spisu je zrejmé, že odvolanie navrhovateľa súd zasielam ostatným účastníkom konania len na vedomie, bez výzvy a potreby sa k nemu osobitne vyjadrovať.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.